

PROCEDURA OBSERWACJI ZAJĘĆ LEKCYJNYCH I INNYCH ZAJĘĆ W ZESPOLE SZKÓŁ NR 4 W OSTROŁĘCE

wprowadzona na podstawie Zarządzenia wewnętrznego nr 10/2016 dyrektora
Zespołu Szkół nr 4 w Ostrołęce z dnia 16 września 2016 roku
w sprawie określenia zasad prowadzenia obserwacji zajęć lekcyjnych,
pozalekcyjnych i innych zajęć

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego
Plan nadzoru pedagogicznego w Zespole Szkół nr 4 w Ostrołęce

§ 1.

Zasięg obserwacji:

1. Wszystkie formy zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych z uczniami.
2. Formy pracy z rodzicami uczniów.
3. Zajęcia wszystkich nauczycieli, wychowawców i opiekunów.
4. Wszystkie klasy i zespoły uczniów.

Cele i zadania obserwacji:

1. Analiza rozwoju wiedzy, umiejętności i postaw uczniów.
2. Gromadzenie informacji o pracy nauczyciela w celu dokonywania oceny jego pracy lub udzielania pomocy.
3. Inspirowanie i wspieranie nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych.
4. Gromadzenie informacji w procesie ewaluacji i kontroli wybranych obszarów pracy szkoły.
5. Podniesienie jakości pracy szkoły.
6. Badanie realizacji programów nauczania i innych programów przyjętych do realizacji.
7. Badanie stopnia realizacji podstawy programowej.
8. Przestrzeganie praw ucznia.
9. Kontrola przestrzegania zapisów w Statucie szkoły, w tym OW.
10. Realizacja wniosków i zaleceń Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

§ 3.

1. Rodzaje obserwacji:

a). kontrolno-oceniająca: obserwacja połączona z dokonaniem oceny pracy nauczyciela. Oceniającym obserwatorem jest dyrektor. Formalną ocenę pracy nauczyciela formułuje się między innymi na podstawie obserwacji lekcji przeprowadzonych przez ocenianego.

b). doradczo-doskonająca obserwacja warsztatu pracy nauczyciela, sposobu planowania pracy, konstrukcji lekcji, wykorzystania środków dydaktycznych, indywidualizacji nauczania, motywowania uczniów do nauki, właściwego oceniania itp. Jej celem jest diagnoza mocnych i słabych stron pracy nauczyciela i pomoc w doskonaleniu umiejętności metodycznych obserwowanego nauczyciela. Obserwatorem jest dyrektor, wicedyrektor

c). diagnozująca: obserwacja uczniów, ich wiedzy, umiejętności i postaw. Jest to obserwacja, która służy ocenie aktywności (zachowań) uczniów na lekcji, spowodowanych określonymi działaniami nauczyciela. Dokonywana jest przez dyrektora lub wicedyrektora. Termin obserwacji diagnozującej proponuje nauczyciel, który uważa, że jego uczniowie są gotowi do zaprezentowania swoich osiągnięć (umiejętności, wiadomości).

d). zajęć innych niż lekcje wg harmonogramu imprez i uroczystości oraz na zaproszenia nauczycieli lub zgodnie z harmonogramem obserwacji.

e). Bieżące kontrole: dyżury, dokumentacja pracy nauczyciela, dokumentacja osiągnięć edukacyjnych uczniów, plany pracy, itp.

2. Obserwacja może być prowadzona :

- a). Planowo - zgodnie z harmonogramem opracowanym w ramach nadzoru pedagogicznego,
- b). Doraźnie bez wcześniejszego ustalania terminu.

Szczegółowe cele, tematykę i harmonogram obserwacji na dany rok szkolny ustala dyrektor szkoły i przekazuje do wiadomości nauczycielom do 15 września każdego roku szkolnego.

3. Obserwację zajęć mogą prowadzić:

- a) Dyrektor szkoły.
- b) Wicedyrektor.
- c) Doradca metodyczny - na prośbę nauczyciela, lub na prośbę dyrektora i za zgodą nauczyciela.
- d) Wizytator - w procesie ewaluacji zewnętrznej.
- e) Opiekun stażu - zgodnie z ustalonym z nauczycielem odbywającym staż planem współpracy.

Obserwacja (poza kontrolną) jest zapowiadana, a jej przebieg jest uzgadniany z nauczycielem podczas rozmowy przed obserwacją.

W przypadku zajęć, na których prezentowane są osiągnięcia uczniów, na obserwację mogą być zapraszani nauczyciele, inni uczniowie, rodzice (mogą to być lekcje otwarte).

Etapy procesu obserwacji - czynności podejmowane przez uczestników procesu

1. Obserwację poprzedza rozmowa, która odbywa się nie później niż dwa dni przed obserwacją. W trakcie takiej rozmowy:
 - a) Ustalone są szczegółowe cele obserwacji.
 - b) Nauczyciel wypełnia arkusz zawierający temat, cele i przebieg zajęć, które będą podlegać obserwacji.
 - c) Nauczyciel przekazuje osobie obserwującej dokumenty i informacje wynikające z rodzaju i celu obserwacji.
2. W trakcie obserwacji nauczyciel musi posiadać dokumentację wynikającą z charakteru obserwowanych zajęć (uzupełniony dziennik zajęć lekcyjnych, dziennik zajęć pozalekcyjnych, plan realizacji programu nauczania, program nauczania oraz scenariusz lub konspekt lekcji).
3. W trakcie obserwacji osoba obserwująca zajęcia w żaden sposób nie ingeruje w ich przebieg. Podczas obserwacji dyrektor lub inna osoba obserwująca zajęcia zapisuje spostrzeżenia w przygotowanym arkuszu obserwacji.
 - a) ustosunkowuje się do wykonania ostatnich zaleceń;
 - b) analizuje przygotowanie się do lekcji (zajęć);
 - c) ustosunkowuje się do przebiegu i wyników lekcji (zajęć);
 - d) ocenia stopień osiągnięcia celów i swoją rolę na lekcji (zajęciach);
 - e) analizuje dostrzeżone sukcesy, a także niedociągnięcia, błędy, trudności, niepowodzenia, określa ich przyczyny.
4. Dalsze omawianie obserwowanych zajęć polega na:
 - a) Wskazaniu mocnych stron zajęć.
 - b) Omówieniu słabych stron zajęć.
 - c) Sformułowaniu wspólnych wniosków.
 - d) Ustaleniu ewentualnych działań doskonalących i terminu ich realizacji.
 - e) Podpisaniu przez nauczyciela i osobę obserwującą zajęcia arkusza obserwacji.
5. Po rozmowie obserwujący ustala z nauczycielem treść zapisów, jakie znajdują się w arkuszu obserwacji lekcji (zajęć) i ustalane są dalsze działania zmierzające do korygowania ewentualnych błędów. Nauczyciel wymienione w arkuszu zalecenia realizuje w możliwie najkrótszym czasie lub terminie określonym przez obserwującego.
6. Arkusz obserwacji stanowi wzór, który może być corocznie wprowadzany do użycia w terminie do 30 września danego roku szkolnego.
7. Dokumentacja obserwacji ma charakter służbowy i jest przechowywana przez dyrektora szkoły. Nauczyciel ma prawo wglądu w dokumentację dotyczącą jego zajęć.
8. W sprawach nieuregulowanych procedurą ostateczną decyzję podejmuje dyrektor szkoły.

9. Procedura obowiązuje od 15 września 2016 roku.

Załączniki :

1. Arkusz obserwacji kontrolno – oceniającej
2. Arkusz obserwacji zajęć lekcyjnych
3. Arkusz obserwacji zajęć wychowania fizycznego
4. Arkusz imprezy / uroczystości szkolnej
5. Arkusz obserwacji zajęć pozalekcyjnych
6. Arkusz obserwacji zebrania z rodzicami
7. Arkusz obserwacji zajęć rewalidacyjnych
8. Arkusz obserwacji zajęć w roku szkolnym 2016/17

ARKUSZ OBSERWACJI KONTROLNO- OCENIAJĄCEJ

Imię i nazwisko nauczyciela	
Klasa	
Przedmiot / rodzaj zajęć	
Treści nauczania realizowane z podstawy programowej	
Temat zajęć	
Data obserwacji	

CELE OBSERWACJI:

.....
.....
.....
.....
.....

ROZMOWA PRZED OBSERWACJĄ ZAJĘĆ

Ogólna charakterystyka zespołu klasowego (poziom wiedzy i umiejętności uczniów, stosunek do obowiązków szkolnych, problemy dydaktyczno-wychowawcze, współpraca z rodzicami)
Prezentacja warsztatu pracy nauczyciela (PSO – formy, częstotliwość oceniania, metody pracy z uczniem, słabym, zdolnym, posiadającym orzeczenie PPP, narzędzia pomiaru dydaktycznego, prezentacja i omówienie wyników ostatniej pracy klasowej, przegląd zeszytów uczniowskich, kontrola prac domowych)
Program nauczania i umiejscowienie w nim tematu zajęć (realizacja programu, ocena doboru programu w odniesieniu do standardów wymagań edukacyjnych)
Omówienie koncepcji zajęć (cele, formy, metody pracy, kryteria oceniania, wykorzystanie pomocy dydaktycznych oraz

literatury przedmiotowej i uzupełniającej)

Przewidywane formy ewaluacji zajęć

(co będzie podlegało ewaluacji, stosowane narzędzia, forma prezentowania wyników)

WYNIKI OBSERWACJI:

Cele lekcji	
<i>Czy cele zajęć były jasno sformułowane i znane uczniom?</i>	
<i>Czy treści nauczania zostały właściwie dobrane do realizacji celów zajęć i możliwości uczniów?</i>	
Metody i formy nauczania, środki dydaktyczne	
<i>Czy metody i formy były właściwie dobrane do celów i tematyki zajęć? Czy zastosowano metody aktywizujące?</i>	
<i>Czy rodzaje zadań i formy uczenia się dostosowano do możliwości uczniów?</i>	
<i>Czy stworzono uczniom warunki do samodzielnego uczenia się?</i>	
<i>Czy środki dyd. były zasadnie dobrane i wykorzystane podczas zajęć?</i>	
Organizacja zajęć	
<i>Czy konstrukcja jednostki dydaktycznej (ogniwa lekcji) była adekwatna do problematyki zajęć?</i>	
<i>Jakie zasady nauczania stosowano w czasie zajęć?</i>	
<i>Czy czas zajęć był wykorzystywany efektywnie?</i>	
<i>Czy n-l uwzględniał higienę pracy ucznia, zachowywał zasady bhp podczas zajęć?</i>	
Zachowanie uczniów	

<i>Czy uczniowie zachowywali się poprawnie?</i>	
<i>Czy uczniowie pracowali w sposób aktywny?</i>	
Kontrola i ocena osiągnięć uczniów	
<i>Czy proces kształcenia kontrolowany jest na bieżąco?</i>	
<i>Czy podczas oceniania n-l uwzględnia wysiłek wkładany przez ucznia?</i>	
Efekty	
<i>Czy uczniowie w trakcie zajęć zdobywali przydatne umiejętności? Jakie?</i>	
<i>Czy uczniowie wykazali się samodzielnością?</i>	
<i>Czy uczniowie mogli zademonstrować umiejętność uczenia się?</i>	
Postępowanie nauczyciela	
<i>Czy nauczyciel nawiązywał dobre relacje z uczniami?</i>	
<i>Czy jasno i precyzyjnie przekazywał uczniom swoje oczekiwania i polecenia?</i>	
<i>Czy n-l jasno wyjaśniał omawiane zagadnienia?</i>	

Uogólniona informacja na temat mocnych stron pracy nauczyciela

Obszary lub kierunki pracy nauczyciela wymagające doskonalenia

Zalecenia – ukierunkowanie koniecznych modyfikacji

Data	Podpis nauczyciela	Podpis obserwującego

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

CZEŚĆ WYPEŁNIANA PRZEZ NAUCZYCIELA:

ROZMOWA PRZED OBSERWACJĄ ZAJĘĆ

Imię i nazwisko obserwowanego:

Imię i nazwisko obserwującego:

Data obserwacji:

Klasa.....

Przedmiot.....

TEMAT:.....

.....

.....

.....

CELE:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

WYNIKI OBSERWACJI:

DOBÓR METOD I FORM PRACY DLA OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

.....

.....

.....

.....
ŚRODKI DYDAKTYCZNE I CELOWOŚĆ ICH WYKORZYSTYWANIA:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(jeśli nie wykorzystano – to dlaczego)

INDYWIDUALIZACJA NAUCZANIA I SAMODZIELNA PRACA UCZNIÓW:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

(proszę podać w jakim celu była stosowana)

KONTROLA I OCENA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW:

.....
.....
.....
.....
.....

ODZWIERCIEDLENIE TREŚCI LEKCJI W NOTATKACH UCZNIOWSKICH:

.....
.....
.....
.....
.....

CELOWOŚĆ ZADANIA DOMOWEGO:

.....
.....
.....
.....

(jeśli nie zadano to dlaczego)

INTERAKCJA „NAUCZYCIEL-UCZEŃ”:

.....
.....
.....
.....
.....

(krótki opis oddziaływań)

WŁASNA DIAGNOZA DOTYCZĄCA SPRAWNOŚCI UCZNIÓW:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(proszę podać w jakim celu była stosowana)

CZEŚĆ WYPEŁNIANA PRZEZ OSOBĘ OBSERWUJĄCĄ:

CELE OBSERWACJI:

.....
.....
.....
.....

KONTROLOWANE DOKUMENTY, DZIAŁANIA:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

REALIZACJA OSTATNIO WYDANYCH ZALECEŃ:

.....
.....
.....
.....

SPOSTRZEŻENIA, UWAGI:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ZALECENIA:

.....
.....
.....
.....
.....

Data rozmowy po obserwacji zajęć

.....
(podpis obserwowanego)

.....
(podpis obserwującego)

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Imię i nazwisko nauczyciela:

Imię i nazwisko osoby obserwującej:

Klasa:

Cel obserwacji:.....

.....

.....

.....

Data obserwacji:

WYPEŁNIA NAUCZYCIEL:

Temat lekcji:

.....

.....

.....

Miejsce zajęć:

Cele lekcji:

umiejętności:.....

.....

.....

motoryczność:

.....

.....

wiadomości:

.....

.....

postawy:

.....

.....

.....

Metody nauczania:

.....

Formy pracy:

Tok lekcji (czas): dobór ćwiczeń w poszczególnych częściach:

Część wstępna

Część główna

Część końcowa

WYPEŁNIA DYREKTOR:

Czynniki określające jakość lekcji	tak	nie	Uwagi
<u>Ocena realizacji podstawy programowej.</u> Nauczyciel: - realizował treści zawarte w podstawie programowej. - kształcił umiejętności określone w podstawie programowej.			
<u>Cele lekcji.</u> Nauczyciel: - przedstawił uczniom cele lekcji. - sprawdził poziom realizacji celów zajęć. Cele lekcji były zrozumiałe dla uczniów.			
<u>Metody.</u> Nauczyciel: - dobrał adekwatne metody do realizowanego tematu. - wykorzystał różne źródła wiedzy. - wybrał metody aktywizujące uczniów.			
<u>Efektywność uczenia się:</u> Uczniowie: - rozumieją polecenia nauczyciela. - są aktywni na zajęciach. - potrafią współpracować ze sobą. Nauczyciel właściwie gospodarował zasobem sił uczniów.			
<u>Indywidualizacja.</u> Nauczyciel: - różnicował pracę z uczniami.			
<u>Relacje interpersonalne.</u> Nauczyciel: - traktował ucznia podmiotowo. - stosował pozytywne wzmocnienia. - zachował równowagę pomiędzy dialogiem a posłuszeństwem.			
<u>Ewaluacja.</u> Nauczyciel: - sprawdził poziom opanowania umiejętności i wiadomości przez uczniów.			

- dokonał oceny wiadomości i umiejętności uczniów.			
--	--	--	--

Inne uwagi o przebiegu zajęć:

ARKUSZ ROZMOWY Z NAUCZYCIELEM

Data rozmowy po obserwacji zajęć.....

ZAGADNIENIE	DYREKTOR	UWAGI
Czy temat i zakres materiału jest zgodny z rozkładem nauczania?	TAK NIE	
Czy lekcja przebiegała zgodnie z przyjętymi założeniami?	TAK NIE	
Czy cele lekcji zostały osiągnięte?	TAK NIE	
Czy dobór środków i metod sprzyjał osiągnięciu celów?	TAK NIE	
Czy nauczyciel uwzględnił cele i umiejętności związane z podstawą programową?	TAK NIE	
Czy uczniowie współpracowali ze sobą?	TAK NIE	
Czy uczniowie byli aktywni?	TAK NIE	
Czy dobór ćwiczeń, zadań wpływał we właściwy sposób na aktywność uczniów?	TAK NIE	
Czy dobór zadań i wymagań był indywidualizowany?	TAK NIE	
Czy nauczyciel stosował zasadę stopniowania trudności?	TAK NIE	
Czy organizacja czasem była właściwa?	TAK NIE	
Czy nauczyciel wcześniej określił zasady oceniania i je zastosował?	TAK NIE	
Czy nauczyciel właściwie gospodarował zasobem sił uczniów?	TAK NIE	

ARKUSZ SAMOOCENY NAUCZYCIELA

UDAŁO MI SIĘ:	NAUCZYCIEL		UWAGI
Zrealizować zaplanowane działania.	TAK	NIE	
Zainteresować uczniów tematem.	TAK	NIE	
Zaangażować wszystkich uczniów.	TAK	NIE	
Właściwie gospodarować zasobem sił uczniów.	TAK	NIE	
Uwzględnić cele i umiejętności związane z podstawą programową?	TAK	NIE	
Wdrożyć pracę w grupach.	TAK	NIE	
Dostosować stopień trudności do możliwości uczniów.	TAK	NIE	
Pobudzić samodzielność uczniów.	TAK	NIE	
Ocenić wiadomości i umiejętności.	TAK	NIE	
Odpowiednio zarządzać czasem.	TAK	NIE	
Motywować uczniów.	TAK	NIE	
Podsumować zajęcia.	TAK	NIE	
Kształtować prawidłową relację z uczniami.	TAK	NIE	

Mocne strony zajęć:.....

.....

Strony wymagające poprawy:

.....

.....

(podpis nauczyciela)

.....

(podpis obserwujące)

6. Formy/sposoby przygotowania uczniów do imprezy

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....Przebieg imprezy** (zgodność ze scenariuszem imprezy*)

.....

a) zaangażowanie uczniów/nauczyciela/nauczycieli*

.....
.....
.....
.....

b) zaangażowanie rodziców*

.....
.....
.....

c) oprawa muzyczna/plastyczna*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Nabyte umiejętności uczniów*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Stopień realizacji założonych celów*

.....

8. Wnioski poobserwacyjne*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
(podpis nauczyciela)

(podpis osoby obserwującej)

**wypełnia dyrektor szkoły*

*** do arkusza należy dołączyć scenariusz imprezy*

ARKUSZ OBSERWACJI INNYCH ZAJĘĆ

Imię i nazwisko nauczyciela	
Data	
Grupa	
Liczba wychowanków	
Rodzaj zajęć	
Temat zajęć	
Metody i formy pracy	
Cele zajęć	
Środki dydaktyczne	

Wypełnia nauczyciel

Wypełnia osoba
obserwująca

Wypełnia nauczyciel			Wypełnia osoba obserwująca			
Tak	nie	częściowo	WSKAŹNIKI DLA NAUCZYCIELA	tak	nie	Częściowo
			Nauczyciel podaje cele zajęć sformułowane w języku wychowanka/ formułuje cele podczas zajęć.			
			N – I nawiązuje do tematów z lekcji/ utrwała wiadomości wychowanków.			
			N – I zwraca uwagę na samodzielność i samoobsługę wychowanków.			
			N – I zadaje podopiecznym pytania kluczowe.			
			N – I prowadzi zajęcia na kilku poziomach.			
			Nauczyciel stosuje różne metody i techniki nauczania.			
			N – I kieruje do słabszych wychowanków indywidualne zalecenia wyrównawcze.			
			N- I stwarza zdolnym wychowankom możliwość wykonania dodatkowych zadań.			
			Nauczyciel traktuje uczniów podmiotowo.			
Tak	nie	częściowo	WSKAŹNIKI DLA UCZNIĄ	tak	nie	Częściowo
			Cele wskazane przez nauczyciela przekładały się na czynności podopiecznych/ podopieczni brali udział w formułowaniu celów.			
			Uczeń zadaje pytania związane z tematem zajęć//komunikuje się z wychowawcą.			
			Uczeń współpracuje z wychowawcą.			
			Uczniowie współpracują ze sobą/ nawiązują kontakt z kolegami z grupy.			
			Uczniowie zdobywają praktyczne umiejętności w czasie zajęć.			
			Uczniowie zdobywają praktyczne umiejętności w czasie zajęć.			
			Uczniowie samodzielnie posługiwali się pomocami dydaktycznym.			
Wnioski wynikające z analizy dokumentów pracy nauczyciela (dziennik, plan dydaktyczny, dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb wychowanków, scenariusz zajęć)						
Mocne strony pracy nauczyciela						

Zachowania uczniów

Uwagi/ zalecenia

.....

.....

(podpis nauczyciela)
obserwującego)

(podpis

ARKUSZ OBSERWACJI ZEBRANIA Z RODZICAMI

Imię i nazwisko nauczyciela	
Imię i nazwisko obserwującego	
Data obserwacji	

CEL: SPOSÓB I EFEKTYWNOŚĆ PROWADZENIA ZEBRANIA Z RODZICAMI

KRYTERIUM: Zebranie prowadzone w sposób przemyślany, aktywny, z konkretnym celem i efektami

OBIEKT: Nauczyciel, rodzice

Uwagi i spostrzeżenia z przebiegu zebrania				
Elementy podlegające ocenie	poziom bardzo wysoki	poziom dobry	poziom dostateczny	Poziom Niski
• Planowanie zebrania				
• Przygotowanie Sali				
• Treści przekazywane rodzicom (materiały przygotowane przez nauczyciela)				
• Sposób komunikowania się z rodzicami (werbalnie, niewerbalnie)				
• Reagowanie rodzica na komunikaty				
• Reagowanie nauczyciela na komunikaty przekazywane od rodziców				
• Sposób prowadzenia ewentualnej dyskusji				
• Sposób rozwiązywania ewentualnych problemów (dochodzenie do konsensusu)				
• Formułowanie wniosków i planowanie dalszych działań (wspólnie)				

Zalecenia i rekomendacje

Data	Podpis nauczyciela	Podpis dyrektora prowadzącego obserwację

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ REWALIDACJI

WYPEŁNIA OBSERWUJĄCY

Data.....Klasa.....

Uczeń/uczniowie

Rodzaj zajęć.....

Nauczyciel prowadzący.....

Lp.	Kryteria	Spostrzeżenia i uwagi
1	Poprawność merytoryczna. Treść zajęć: <ul style="list-style-type: none">- przygotowanie rzeczowe nauczyciela- zgodność tematu z programem pracy dla ucznia- logiczny układ treści zajęć	
2	Organizacja zajęć: <ul style="list-style-type: none">- racjonalne wykorzystanie czasu- sprawność organizacyjna nauczyciela dobór form pracy z uczniem- dobór, przygotowanie i umiejętność wykorzystania środków dydaktycznych- troska naucz, o poprawną postawę fizyczną troska nauczyciela o poprawność języka (mówionego i pisanego)	
3	Poprawność prowadzonych zajęć: <ul style="list-style-type: none">- uświadomienie uczestnikom celów zajęć- motywowanie ucni a/ów do pracy- aktywizowanie ucznia/ów przez nauczyciela (sensomotoryczne, emocjonalne, werbalne, intelekt.)	
4	Uwagi i spostrzeżenia	
6.	Zalecenia	
Podpis obserwowanego		Podpis obserwującego

ARKUSZ PODSUMOWUJĄCY DLA NAUCZYCIELA REWALIDACJI

WYPEŁNIA NAUCZYCIEL

Data.....Klasa.....
Uczeń/uczniowie.....
Rodzaj zajęć.....
Nauczyciel prowadzący.....

1. Stopień osiągnięcia założonych celów:

2. Poziom i zakresy współpracy pomiędzy uczniem/ami a nauczycielem:

3. Mocne strony zajęć:

4. Strony wymagające poprawy lub udoskonalenia:

podpis nauczyciela rewalidacji

podpis obserwującego

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ/LEKCJI OTWARTEJ, KOLEŻEŃSKIEJ

1. Imię i nazwisko nauczyciela.....
2. Rodzaj zajęć: Klasa:
3. Uczestniczący w obserwacji:.....
4. Zgodność celu lekcji z realizowanymi w szkole koncepcjami pedagogicznymi i planami rozwoju zawodowego nauczyciela/Koncepcji pracy szkoły:

5. Cel główny zajęć określony przez nauczyciela:
6. **Cele operacyjne** w odniesieniu do standardów wymagań egzaminacyjnych określonych przez nauczyciela:
 - a)
 - b)
 - c)
 - d)

7. **Oczekiwane osiągnięcia** uczniów podane przez nauczyciela w formie zoperacjonalizowanej:
 - a)
 - b)
 - c)

Lp.	Mocne strony	Słabe strony (umiejętności standardów/podstaw programowych)	Uwagi
1			
2			
3			
4			

8. Uwagi, zalecenia

.....

.....

(podpis nauczyciela)

(podpis obserwującego)

Arkusze obserwacji zajęć lekcyjnych w roku szkolnym 2016/17

Imię i nazwisko obserwowanego	
Data obserwacji	
Klasa	
Temat	

Przedmiot obserwacji : Udzielanie informacji zwrotnej

Pytanie badawcze: Jakie działania prowadzą nauczyciele, by informacja zwrotna pomagała uczniom uczyć się

Cel obserwacji:

Nauczyciel udziela informacji zwrotnej powszechnie i jest ona właściwie skonstruowana, odnosi się do znanych uczniowi kryteriów oceniania, zawiera co najmniej 3 elementy – co dobrze, co poprawić, jak poprawić. Nauczyciel/uczniowie/ wyjaśniają mechanizm błędów. Uczniowie reagują na informacje zwrotną – poprawiają błędy.

Dyspozycje do obserwacji

1. W jaki sposób nauczyciel zapoznał uczniów z kryteriami sukcesu (czy dotyczyły one całej lekcji – czyli sformułowano je do tematu, czy do pracy ucznia) ?
2. Czy kryteria zostały przedstawione językiem ucznia?
3. Czy nauczyciel sprawdził rozumienie celów kryteriów? Co świadczyło, o tym , że uczniowie zrozumieli kryteria?
4. Jak często uczniowie otrzymują informację zwrotną dotyczącą efektów ich pracy?
 - w każdej sytuacji
 - w większości sytuacji
 - w niektórych sytuacjach
 - w żadnej sytuacji
5. Jaka grupa uczniów otrzymuje informację zwrotną?
 - pojedynczy uczniowie
 - mała grupa uczniów
 - liczna grupa uczniów
 - wszyscy uczniowie
6. Nauczyciel zwraca uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były prawidłowe.

- w każdej sytuacji
 - w większości sytuacji
 - w niektórych sytuacjach
 - nigdy
- 7.** Nauczyciel zwraca uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe.
- w każdej sytuacji
 - w większości sytuacji
 - w niektórych sytuacjach
 - nigdy
- 8.** W jaki sposób nauczyciel udziela informacji zwrotnej ? Zapisz przykład informacji podawanej przez nauczyciela
- 9.** Czy na lekcji toczy się rozmowa – jak poprawić błędy, jaki jest mechanizm błędu ?
- 10.** Jak uczniowie reagują na informacje zwrotną ? Jaka grupa uczniów poprawia prace, odpowiedzi?
- 11.** W jaki sposób nauczyciel informuje uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych? (szczególnie uzdolnionych i z problemami edukacyjnymi)

Wnioski (co z tego, co obserwowałem, wynika w świetle postawionego pytania badawczego i kryteriów?)

.....
.....

Podpis obserwowanego

Podpis obserwującego